

Kalaallit Nunaanni teknikikkut atortorissaarutininik atuineq pillugu nalunaarut

Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi, tak. inatsimmik nalunaarut nr. 1048, 26. oktober 2005-imeersumi § 13, imm. 3, § 29, imm. 1, § 33, imm. 1, § 37, imm. 1, § 61, imm. 1, aamma § 67, naapertorlugit aalajangersarneqarput:

Kapitali 1

Atuuffii nassuiaatillu

§ 1. Nalunaarut tunngavoq sulinermi imaluunniit sulianik naammassinninniaanerni teknikikkut atortorissaarutininik atuinerlut, ingerlatsineq sulisitsisumi sulisitsisoqaraniluunniit pigaluarpat apequtaatinnagu.

§ 2. Nalunaarummi matumani teknikikkut atortorissaarutininik pineqarput:

- 1) Maskiinat, suut immiussivissat, apparatit, sakkut aamma allat assingusumik aaqqissuussat tamarmik,
  - a) tunisassiamik (piliamik) sularinneqqaarnermi atorineqartussat,
  - b) suliap inerneranik takutitsinissamut, ilanngullugit assartuinissamut toqqortarinninnissamullu atorineqartussat, imaluunniit
  - c) teknikikkut iliuusissanik ingerlatsinissamut iluaqutaasussat, aamma
- 2) aaqqissuussanut taama ittunut, ilusilersoriikkatut sanaassanut allanullu sanaassatut aaqqissuussanut inerlugu suliami suut allat peqatigalugit ilanngussassatut naatsorsuussanut ilaasut.

Imm. 2. Nalunaarummi matumani atuinermi pineqarput:

Atortorissaarummik tamatumunngalu atasunik suleriaasissanik tamanik atuinerit tamarmik, soorlu atuilerneq, ingerlatsinermut atajunnaarsitsinissanik, passussinernik alaatsinaarinernillu, aserfallattaaliinernik, atornissaannut iluarsiiviginninnernik, iluarsaassinernik, eqqiaanernik allatullu atortorissaarummik paarinninnerit.

§ 3. Nalunaarut manna malillugu suliffimmi isumannaallisaanikkut pissutsinik inatsimmi malittarisassat nalinginnaasut malillugit pisussaaffinnik isumaginnittuussapput sulisitsisut, sullivinni aqutsisut, sulinerneq aqutsisut atorfeqartitallu allat, atuisut, atortorissaarutininik pilersuisut, pilersaarusiortut, iluarsaasartut allallu, tak. inatsimmi § 2 aamma kapitali 3.

Kapitali 2

Nalinginnaasumik aalajangersakkat

§ 4. Teknikikkut atortorissaarutininik atuineq pissaaq isumannaatsuunissakkut- peqqinnissakkullu isumannaalluinnartumik.

§ 5. Teknikikkut atortorissaarut suliamik ingerlatsinerni atorreqartussaq tamatumunnga naleqquttuullunilu naleqqussagaassaaq, taamaalilluni atuneq isumannaatsuunissakkut peqqinnissakkullu isumannaalluinnartooqullugu.

Imm. 2. Teknikikkut atortorissaarummik toqqaaneq pisassaaq pissutsit atorreqarfigisassai aamma atortorissaarummik pineqartumik atuinikkut ajoqusiisinnaasut eqqaamallugit.

Imm. 3. Teknikikkut atortorissaarutinut tunngatillugu piumasaqaatinik atuuttunik malinninniarnermi sullivik pineqartoq aamma atortorissaarummik atuinermi sulilluni inissisimalluarnissaaq allatigullumi pissutsit ergonomiimut tunngassutillit, ilanngullugit sulitilluni inissisimanerit, sianigilluarneqassapput.

Imm. 4. Taamaakkaluartoq teknikikkut atortorissaarummik atuneq isumannaatsuunissami peqqinnissamilu aarlerinaateqassappat tamanna pinngitsoorniarneqassaaq naleqquttunik iliuuseqarnertigut, s.ass. assiaqutsersuinikkut, silaannarmut aniaffissaqartitsinikkut aamma isumannaallisaatinik immikkut atortulersuinikkut imaluunniit teknikikkut allatigut isumannaallisaatini iliuusissat pillugit malittarisassiornikkut, isumannaatsuunissakkut-peqqinnissakkullu isumannaalluinnartumik suliamik pineqartumik suliaqarnissamat qularnaarisunik.

§ 6. Teknikikkut atortorissaarut aatsaat atorreqartariaqarpoq piumasaqaatinut, sananeqaataanut, atortuinut, sikringiinut il.il. atuuttussiat equutsinneqarsimappata. Tamatumani qularnaarneqassaaq ilaatigut atortorissaarutip aalasinnaasortaasa aalangiikkallu akornanni qanittuiniluunniit, aalasinnaasortaasalu akornanni inissaqarluarnissaa, taamaalilluni nukitsigut, stoffitigut atortussiatigullu atorreqartussatigut imaluunniit piliarineqartussatigut suut tamarmik isumannaatsumik isaatinneqarsinnaallutillu aniatinneqarsinnaaqullugit.

§ 7. Teknikikkut atortorissaarut imaalillugu ikkussuunneqassaaq, inissinneqassaaq atorreqassallunilu isumannaatsuunissamat peqqissuunissamullu ajoqutaasinnaasut annikinnerpaatinniarlugit. Taamaalilluni qulakkeerneqassaaq atorissaarutip ilaasa aalasinnaasut aalaakkaasullu imaluunniit taakku eqqaanni aalasinnaasut akorngi naammattumik inissaqassallutik aamma imaalillugu nukissiuutit, stoffit atortullu atorreqartut tunisassiarineqartulluunniit suugaluarpataluunniit, isumannaatsumik ikkunneqarsinnaassallutik peerneqarsinnaassallutillu.

Ikkussuineq

§ 8. Teknikikkut atortorissaarummik ikkussuineq isumannaatsuunissakkut peqqinnissakkullu isumannaalluinnartuussaaq ikkussuisoqartassaarluluarlu fabrikantip peqqussutai malillugit/naapertorlugit.

Imm. 2. Tamatumani makku isumannaarsarneqassapput,

- 1) allequttat (toqqaviit), ikorfartuutit, aalangiigassat aamma atortorissaarutip oqimaassusia, ilusaa atornissaalu naapertorlugit aalaakkaanissaata isumannaatsuunissaa,
- 2) nipiliornerit, sajuppilaarnerit allalluunniit atortorissaarumiit pisumik ippinnartussat nipaallisaataasunik allequtsersuinikkut, assersuinikkut allatulluunniit iliuuseqarnikkut sapinngisamik pinngitsoortivinniarneqassat,
- 3) kissamik, pujoralannik, putsumik, aalamik, gassinik il. il. ulorianaataasinnaallutillu inuunilutsitsisinnaasut atortorissaarummiit aniatinneqartussat, tamatumani aarlerinaataasinnaasut pinngitsoortilluinnarnissaat,

- 4) inissiinerup ikkussuinermilu periaatsit avatangiisigisami pissutsit eqqarsaatigalugit isumannaatsuunissaat,
- 5) inissiinerup ikkussuinermilu periaatsit akornutaannginnissaat atortorissaarummik passussinerup allatullu tassani sulinerup isumannaatsuunissakkut peqqinnissakkullu isumannaalluinnartumik ingerlanneqarsinnaanissaa.

§ 9. Teknikikkut atortorissaarummik ikkussuineq, aalangeeqqaneraniit peersineq atortulersuutaanillu piaaneq isumannaatsumik pissapput pingaartumillu fabrikantip peqqussutai malinneqassapput.

Atuinnermut ilitsersuut

§ 10. Teknikikkut atortorissaarummik atuinnermut atatillugu isumannaatsuunissakkut peqqinnissakkullu qanoq pingaaruteqartiginera naapertorlugu atuinnermut ilitsersuut atortorissaarummik atuineq pillugu naammattunik paasissutissartalik pigineqassaaq.

Imm. 2. Ingerlanerani akornusersuutit, automatikip unittoornera allalluunniit atortorissaarummi immikkut ittumik pisut aarlerinartorsiortitsilissappata atuinnermut ilitsersuut tamakkuninnga imaqartussaavoq ilitsersuutitaqarlunilu pineqartutut pisoqartillugu isumannaallisatitigut qanoq iliuuseqartoqarnissaanut.

Imm. 3. Atuinnermut ilitsersuut nutarterneqartuassaaq, ilaatigut atortorissaarummik atuinnermi misilittakkat tunngavigalugit.

Imm. 4. Atuinnermut ilitsersuut kalaallisut qallunaatullu oqaasertalerlugu suliaassaaq, immikkut malittarisassianik allanik imaluunniit isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugu oqaatsit allat atorlugit ilaqartitaassanngippat. Atuinnermut ilitsersuut tigorianaanissaa ajornassanngippallu atortorissaarummut inissisimatitaasariaqarluni.

Atuineq il. il.

§ 11. Teknikikkut atortorissaarut suliatigut ingerlatassanuinnaq atorneqassaaq aamma patsisissaatitat naleqquttunngorsakkat tunngavigalugit, taamaalilluni killissarititaasut qaangerneqarsinnaaqqunagit isumannaatsuunissaq peqqinnissarlunniit ulorianartorsiortilerlugu.

Imm. 2. Navianaallisatitai allatulluunniit illersuutit atortulersuutai siunertarisaannut atorneqassapput isumannaatsuunissakkullu iliuusissatut peqqussutaasut misissuataarneqassapput.

Imm. 3. Immikkut ulorianartorsiortitsilersinnaasunik pisoqartillugu atuisoqassanngilaq, ulorianaatit pinaveersaarniarlugit isumannaatsuunissakkut iluamik iliuusissiortoqarsimannngippat. Pisariaqassappat kallertillugu innaallattarnerit kingunerisinnaasaannut illersuiniutinik naleqquttunik iliuusissiortoqareersimassaaq.

§ 12. Teknikikkut atortorissaarummik aallartitsineq, unitsitsineq, allamut saatsitsineq allatulluunniit allannguuteqartitsineq imaluunniit ingerlatsinermi akuliunneq pissapput peqqussutaasut ilitsersuutaasulluunniit malillugit. Taamatut iliortoqartariaqarpoq aarlerinartoqannginnissaaq qularnaarneqareersimappat.

§ 13. Tenikikkut atortorissaarummik eqqiaanermi, iluarsaanermi, aserfallattaaliinermi assigisaattulluunniit iliuseqarnermi, sapinngisamik suliaq pineqartoq eqqarsaatigalugu, atortorissaarut unitsinneqarsimassaaq aallarteqqissinnaanerannullu isumannaallisarluarsimassaaq. Tamanna ajornassappat, allanik iliuusissiortoqassaaq, suliap isumannaatsuunissakkut-peqqinnissakkullu isumannaalluinnartumik ingerlanneqarnissaa qularnaarlumarullugu.

Imm. 2. Teknikikkut atortorissaarummi immikkut ittunik suliaqarnerni aarlerinaateqassappat inuit ulorianaatilittaani stoffenilluunniit atortussianillu attuinnissat allatulluunniit iliornikkut ajoquusiinnaasunik sunnerneqarnissat, tamanna pinaveersimatinneqareersimassaaq.

Ilitsersuineq sungiusaanerlu

§ 14. Atorfeqartitat teknikikkut atortorissarutinik atuineramik ilitsersorneqassapput pisariaqarneratullu annertutigisumik sungiusarneqassapput sulinermi atugassaannik taamaalilluni atuineq isumannaatsuunissakkut peqqinnissakkullu isumannaalluinnartooqqullugu.

Imm. 2. Atorfeqartitanut ilisimatitsissutigineqassapput sulinermi avatangiisigisani teknikikkut atortorissarutinut atasumik ulorianaateqarsinnaasut aamma sulinerminni avatangiisitigut atortorissarutinut toqqaannartumik atungikkaluarlugilluunniit sunniteqarsinnaasutut allanguutaasinnaasunik.

Imm. 3. Ilitsersuinermi sungiusaanermilu minnerpaamik sammineqassapput pissutsit §§ 10-13-mi pineqartut.

§ 15. Teknikikkut atortorissaarummik atuineq kimulluunniit tassani suliaqartumut inunnulluunniit allanut immikkut ittunik ulorianartorsiortitsilerpat, sulisitsisup isumagissavaa taamaallaat inunnit immikkut tamatumunnga toqqakkanit aamma pisariaqarneratut taanna pillugu ilitsersorneqarlutillu sungiusagaasunit atorineqassasoq.

Misissuineq aserfallattaaliinerlu

§ 16. Inummit immikkut paasisimasalimmit akuttunngitsunik misissuisarnikkut aamma aserfallattaaliisarnikkut qularnaarneqartassaaq teknikikkut atortorissarutip ataavartumik isumannaatsuunissaa aamma piumasagaatinut § 6-imi eqqartorneqartunut naapertuuttuunissaa. Ilanngullugu siullermeersumik atuisoqalersinnagu aamma ikkussueqqereernerit tamaasa atuisoqalersinnagu naleqquttumik misissuisoqartassaaq. Atortorissaarummik pilersuisuusup peqqussutai malinneqassapput, immikkut ittutut malittarisassiani imaluunniit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik allatut peqqussuteqanngippat, tak. Kalaallit Nunaanni sulivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 60.

Imm. 2. Teknikikkut atortorissaarut ajoquserneqarneranik nassataqarsinnaasumik aarlerinartorsiulersinnaanermut pissutaasinnaasunik sunniivigitinneqarsimasoq kinguliini taagorneqartutut misissorneqassaaq qularnaarniarlugu piumasagaatit atortorissarutip aaqquissuunneranut atornissaanullu atuuttut eqquutsinneqarnissat, aamma ajoqusikkat suussusersinissat piffissaalluartillugu iluarsiniarnissat:

- 1) Teknikikkut atortorissaarut akuttunngitsunik misissorneqartassaaq pisariaqassappallu inummit taama ittumut paasisimasalimmit misiligarneqartassaaq.

- 2) Teknikikkut atortorissaarut immikkut ittumik misissorneqartassaaq inummit taama ittumut paasisimasalimmit tamatigut pisunit immikkut ittunit sunniivigineqarsimagaangat, atortorissaarutip isumannaatsuunissakkut peqqinnissakkulluunniit isumannaalluinnartumik atorneqarsinnaajunnaarneranik nassataqarsinnaasumik, s.ass. allannguutit, pisariilliornikkut ajutoortitsineq, pinngortitap piliaatut pisut imaluunniit piffissami sivilunerusumi qaminngatitsisimaneq.

Imm. 3. Teknikikkut atortorissaarummik imm. 2-mi eqqartorneqartutut misissuinerit ineneri nalunaarsorneqartassapput, toqqortarineqarlutik piffissami sivilusuaami aamma Sullivinnik Nakkutilliisutitanit takoriaannaatillugit. Nalunaarsuineq il. il. pillugu immikkut malittarisassianut ilanngussaq 1-imi aalajangersarneqarsimasinnaapput. Teknikikkut atortorissaarut pineqartoq sullivinni nikeraattuni atorneqassappat, kingullermik misissuinerimut uppernarsaat ilaatinneqassaaq.

Imm. 4. Allagartat, allagartaliissutit allatullu teknikikkut atortorissaarummut nalunaaqutsersuutit taassuma qanoq ittuuneranik, passunnissaanik il. il. aarlerinaataasinnaasunillu paasisutissartaqassaaq saqumisumiititanik erseqqissunillu.

Atortorissaarummi ajoqusiinerit kukkunerillu

§ 17. Teknikikkut atortorissaarummi kukkuneqalerpat imaluunniit ajoqusiisoqarpat ajunaarnermik peqqinnissamulluunniit ulorianartorsiortitsisinnaasunik kinguneqartussanik, imaluunniit pisoqarpat atortorissaarutip passunnissaanut, alaatsinaannissaanut imaluunniit nakkutilliissutitut atortui atortorissaarummut isumannaatsuutitsisuusut siunertarisat malillugit ingerlajunnaarpata, atortorissaarut qaminneqassaaq pissutsit malillugit isumannaatsumik ajoqutit iluarsineqarnissaasa tungaannut.

§ 18. Teknikikkut atortorissaarummik atuineq isumannaatsuunissamut peqqinnissamulluunniit atasumik atortorissaarummi amigaataasut allaluunniit immikkut ittumik pisut pissutaallutik aarlerinartorsiortitsilerpat iluarsineqariartinnagit atuisoqannginnissaa pillugu naleqquttunik iliuusissiortoqassaaq. Immaqaluunniit atortorissaarut sullivimmiit peersimatitaassaaq atassutaajarlugu assigisaattulluunniit.

Kapitali 3

Immikkut ittumik aalajangersakkat

§ 19. Teknikikkut atortorissaarutininik ilanngussaq 1-imi taaneqartunik atuinermut §§ 4-18-ip saniatigut ilanngussami annikitsualuit pillugit malittarisassiat atuutissapput.

Imm. 2. Sullivinni avatangiisit pillugit inatsit naapertorlugu piumasaqaatit saniatigut inatsit alla, s.ass. kallerup innera pillugu inatsit, naapertorlugu piumasaqaatit aamma atortinneqassapput.

Kapitali 4

Immikkut akuersissutit naammagittaalliorsinnaanerlu

§ 20. Sullivinnik Nakkutilliisuutitat Pisortaat immikkut ittunik pisoqartillugu nalunaarummi matumani aalajangersakkanik sanioqqutsilluni akuersisinnaavoq tamanna naleqquttuosorinarlunilu isumannaatsuusorinassappat.

§ 21. Nalunaarut malillugu aalajangiinerit naammagittaalliuutaasinnaapput Kalaallit Nunaanni sulivimmi avatangiisit pillugit inatsimmi § 64 malillugu.

Kapitali 5

Pinerluttulerinermik inatsit naapertorlugu pineqaatissiissutit

§ 22. Sulivinni avatangiisit pillugit inatsit inatsisilluunniit allat malillugit sakkortunerusunik pillaaeqarnissamut pissutissaqanngippat akiliisitaanermik imaluunniit parnaarussaanermik pillarneqassaaq kinaluunniit

- 1) §§ 4-18-imik aamma 19, imm. 1-imik unioqqutitsisoq, tak. ilanngussaq 1,
- 2) peqqussutaasunik inerteqqutaasunilluunniit nalunaarut naapertorlugu nalunaarutaasunik malinninngitsoq,
- 3) nalunaarut naapertorlugu immikkut akuersissummi atugassaatanik sumiginnaasoq.

Imm. 2. §§ 4-18-imik aamma § 19, imm. 1-imik unioqqutitsinerni, tak. ilanngussaq 1, sulisitsisuusoq akiliisussanngortitaasinnaavoq, unioqqutitsinnermut piaaraluneersutut imaluunniit mianersuaalliortutut pisuunngikkaluaruniluunniit. Akiliisitsissutinut akisussaaffiginninnermi pillaaataasumik allannguuteqartitsisoqassanngilaq.

Imm. 3. Piginneqatigiiffiit il. il. (inatsisilerinermik pisinnaatitaasut pisussaataasullu) pillaatissanut akisussaatinneqarsinnaapput pinerluttulerinermik inatsimmi kapitali 5-imi malittarisassat malillugit.

Kapitali 6

Atuutilersitsineq

§ 23. Nalunaarut atuutilersinneqarpoq, ulloq 1. juni 2015.

Arbejdstilsynet, ulloq 12. maj 2015

PETER VESTERHEDEN

/ Bitten Højmark Døjholt

Annikitsualuit pillugit malittarisassiat, tak. § 19, imm. 1.

1. Errortanik sigguutit

1.1. Errortanik sigguutit inuussutissarsiornermi atugassiat minnerpaamik ukiumut ataasiarluni misissorneqartassapput pineqartumik tunniussisumit allamilluunniit immikkut paasisimasalimmit, taamaattoq tak. pkt. 1.2.

1.2. Illuni aamma akiliilluni errorsisarfinni sulisuinnaat pinnatik allattaaq sigguutinik atuiffigisartagaanni (s.ass. napparsimmavinni aamma paaqqinniffittut illuni) sigguutit misissorneqartassapput minnerpaamik ukiup affakkuutaartumik pineqartunik tunniussisumit allamilluunniit immikkut paasisimasalimmit.

1.3. Illuni aamma akiliilluni errorsisarfinni sigguutit eqqannguini takoriaannarnik marlunnik erseqqissunik ataavartusanillu oqaasertalikkaniq allagartaqartuassaaq imatut oqaasertalinnik:

1. MIANERSOQQUSSUT

Sigguut univitsinnagu matua ammarniassanngilat. Ajoqutit piginnittumut nalunaarutigineqapallassapput.

2. Meeqqat 15 inorlugit ukiullit sigguutinik atuisanngillat.

1.4. Illuni aamma akiliilluni errorsisarfinni allattaaveqassaaq sigguutinut nipitillugit eqqaaniluunniit toqqortarineqartussanik.

1.5. Allattaavinni piginnittuusup makku pillugit paasisutissat eqqaamasassatut allattortassavai:

1. Misissuineq, tak. pkt. 1.2.

2. Annertuunik iluarsaanerit

3. Sullivinnik Nakkutilliisuutitat sigguutit pillugit unioqquitsinerit, aamma peqqussutaasut, pillugit aalajangiineri.

2. Saviminernik, saffiugassanik assigisaannillu suliarinninnermut naatsorsuussatut naqiterutit

2.1. Nakkutilliinerit misissuisarnerillu

Isumannaallisaatit atortulersuutitai, aqutsissutit (elektromekaniskiusut, elektroniskiusut, hydrauliskiusut, pneumatiskiusut, mekaniskiusut), aallartittaatai, koblingsmekanismii, kigaallassaatai allallu isumannaallisaanermut pingaarutilittai atuisup (piginnittuusup, sulisitsisup) sulissuteqarneratigut nakkutigilluarneqartuassapput pineqartumik tunniussisup ilanngullugu tunniussaataut atuinermut ilitsersuummi taassumunnga atasutut misissuinissamut kortimi allassimasut eqquutsillugit.

2.2. Atortulersuutinik pkt. 2.1.-imi taaneqartunik tamakkiisumik misissuineq (misissuineq nakkutilliinerlu) akuttunngitsunik pisassaaq imalu akulikitsigisunik isumannaatsuutitsinissaa

naqiterutillu sananeqaataa atuinerlu eqqarsaatigalugit pisariaqarneratut, nalinginnaasumik ullormut nal.ak. 8-ni atuisarnerni:

1. Excenterpresser-it assigisaallu qaammatit pingajussaat tamaasa
2. naqiterutit hydrauliskiusut pneumatiskiusut qaammatit 12.-ssaata tamaasa.

2.3. Pkt. 2.1. aamma pkt. 2.2 malillugit misissuineq nakkutilliinerlu ingerlanneqassapput pineqartunik sanaartortumit allamilluunniit immikkut paasisimasalimmit.

2.4. Naqiterutini tamani immikkut misissorneqarnerinut korteqassaaq, tassunga pkt. 2.2. malillugu misissuisimanerup inernera allatigullu isumannaatsuunissamut peqqinnissamullu tunngasutigut paasisutissat allattorneqartassallutik. Misissuinerlut korti naqiterutip qanittuani toqqortarineqassaaq isumannaallisannikkullu nakkutilliisunut aamma Sullivinnik Nakkutilliisuutitanit takoriaannaatitassaaq.

3. Oqimaatsunik kivitsinissamut teknikikkut atortorissaarutit

3.1. Tamanut tunngatillugu

3.1.1. Teknikikkut atortorissaarut isaterneqarsinnaasoq imaluunniit nuttarneqarsinnaasoq, oqimaatsunik kivitsinissamut atugassiaq, atorneqassaaq isumannaallisakkatut, taamaalilluni atortorissaarut atornerani tamatigut aalaakkaasuussalluni allequtarisat suussusiat pissutaalluni.

3.1.2. Inunnik kivitsineq taamaallaat pisassaaq teknikikkut atortorissaarut atortulersuutaallu, siunertamat naatsorsuussat, atorlugit.

Maskiinami inunnik kivitsinissamut nuussuinissamulluunniit atorneqartussami kivittaat ullut suliffiit tamaasa misissorneqartassaaq, ineerartaata, kooritaata assigisaasaluunniit, s.ass. sullivigisaq imaluunniit qutsissutsikkut nikingassut pissutaalluni nakkarsinnaaneranut aarlerinartoqassappat, taamatullu pisoqarnissaa pinaveersaarniarlugu naleqquttunik aalangeersuisoqarsinnaanngippat.

3.1.3. Oqimaatsut nivinngakkat ataanni inunnik uninngaartoqannginnissaa, tamanna suliamik ingerlatsiniarnermi pisariaqavissanngippat, qularnaarniarlugu iliuusissiortoqassaaq.

Oqimaatsut suliffiusut nalinginnaasumik inunnit uninngaarfiusut qulaavaallugit ingerlaartinneqassanngillat, suliffiusut tamakku assersugaanngippata.

Tamannali sulianik naleqquttumik ingerlatsiniarnermut pisariaqavissappat, naleqquttunik iliuusissiortoqarlunilu atuisoqassaaq.

3.1.4. Kivittaatit atortui toqqartugaassapput oqimaatsunut kivinniagassaannut, tigusiffissaannut, tigusissutaannut silallu pissusianut naleqqussarlugit, aamma nivinngaaviini nivinngarneqarnerisa qanoq innerat atorneqarnissaallu pingaartillugit. Aggregatit kivittaatip atortuinik assigiinngitsunik ilallit, atoreernerisigut isaterneqassanngippata, erseqqissumik nalunaaqutsersugaassapput, taamaalilluni atuisoq teknikikkut iliuusissat pillugit paasisutissaqassammat.

3.1.5. Kivittaatit atortui toqqortarineqartassapput ajoquserneqartussaajunnaarlugit imaluunniit aserorneqarsinnaajunnaarlugit.

Gaffeltruckit, inunnik kivittaatit il. il.

Annikitsualuit pillugit malittarisassiat taakku teknikikkut atortorissaarutitut maskiinamik ingerlatilinnut, oqimaatsunik kivitsisinnaasunut teknikikkut atortorissaarutit ilaanik najummisulinnut atuutissapput. Taamaattorli aalajangersakkaniit pineqanngillat elevatorit il. il. aamma teknikikkut atortorissaarutit inunnut pisunniarnikkut/aalaatsimmikkut akornutilinnut atugassiat.

3.2.1. Teknikikkut atortorissaarutit inunnik kivitsisutitut aaqqissuussat atorneralersinnagu statiskiusumik artukkerneqarsinnaanera misiligarneqassaaq makkua pereernerisigut

3.2.2. Teknikikkut atortorissaarutit, inunnik kivitsisutitut aaqqissuussat atorneralersinnagu statiskiusumik artukkerneqarsinnaanera misiligarneqassaaq makkua pereernerisigut

1. annertuumik allanngortiterineq imaluunniit iluarsaaneq,
2. usisinnaassusiini atortunik taarsiineq,
3. misissuilluareernerit tamaasa, aamma
4. ikkussueqqiineq, taamaallat teknikikkut atortulersuutit nuunneqarsinnaasunik piginnittuusumi taannaasumi ikkussueqqiinerit pinnagit.

3.2.3. Artukkerneqarsinnaanerit misileraasusup misileraaneq pillugu allagartamut uppersaasiussaaq. Allagartaq allattuiffinni toqqortarineqassaaq, tak. pkt. 3.4.1.

3.2.4. Artukkerneqarsinnaanerit misileraaneq imatut ingerlanneqassaaq,

1. usisinnaassusiisa qanoq oqimaatsigisunit artukkerneqarsinnaanerat paasinierneqassaaq, aamma
2. qanoq orrajaatsiginera misiligarneqassaaq.

3.2.5. Teknikikkut atortorissaarutit inunnik kivitsisutitut aaqqissuussat artukkerneqarsinnaanerat sulianik akuerisanik misiligarneqassaaq atortorissaarummik tunniussisup peqqutai naapertorlugit, pissutsit immikkut ittut atortinneqassanngippata.

3.2.8. Teknikikkut atortorissaarutit inunnik kivitsisutitut aaqqissuussat pillugit allattaaveqassaaq, atortumi qanittuaniluunniit toqqortarineqartussamik.

Allattaaviit piginnittuusup allattuiffigisassavai- Teknikikkut atortorissaarutit attartortitaappat allattuunniit iliornikkut allamut atugassiissutaassappat allattaaviit atuisumit allattuiffigineqalissapput.

3.2.9. Allattaavit imarissavaat

1. statiskiusumik dynamiskiusumillu orrajaassutsip misissorneranut uppersaat,
2. artukkerneqarsinnaanerit misiligaanermut uppersaat,

3. usinnaassusii pillugit akuersissutitut allagartat,
4. kukkunerit, amigaatit misissuinerillu pillugit paasissutissat,
5. isumannaatsuunissakkut peqqinnissakkullu pingaarutilinnik iluarsaanerit pillugit paasissutissat,
6. usinnaassusiinut atortut taarserneqarnerinik paasissutissat, aamma
7. Sullivinnik Nakkutilliisuutit teknikikkut atortorissaarummut tunngatillugu unioqqutitsinerit, ilanngullugit peqqussutaasut pillugit aalajangiinernik paasissutissat.

3.2.10. Teknikikkut atortorissaarutit inunnik assartuutitut atorneqassanngillat, tamatumunnga aaqquussaanngippata.

3.2.11. Teknikikkut atortorissaarutit, nakkutilliisoqanngitsut, motorii ingerlatillugit qimanneqassanngillat. Teknikikkut atortorissaarutit nakkutilliisoqanngitsut qimanneqassappat atortorissaarutit taanna immaqalu ikiuutitut atortui isumannaatsumik inissinneqassapput. Motori sussaqaanngitsunit aallartinneqarsiinnaajunnaarlugu qajannaaquteqassaaq.

3.2.12. Sulisitsisup akisussaaffigissavaa teknikikkut atortorissaarutit taamaallaat inunnit tamatumunnga toqqakkaniit aamma pisariaqarneratut ilitersorneqarlutillu sungiusagaasimasunit atorneqarnissaat.

3.2.13. Inuit teknikikkut atortorissaarummi suliaqaqartut kisimik tassani angalaarsinnaallutillu uningaarsinnaapput, tamannalu aatsaat pisinnaassaaq iserfissiani sulinermilu toqqavissiani, inuk allatut isumannaatsumik isumannaallisagaasimassanngippat. Ingerlatitsisusooq kalerrisaarneqareersinnagu inunnik kivittaammik qummukartoqassanngilaq.

3.2.14. Minnerpaammik qaammatit 12.-ssaat tamaasa kivittaammik tunniussisooq inulluunniit alla tamatumunnga paasisimasalik tamakkiisumik misissuisassaaq.

4. Kranit il. il.

4.1. Kranit marluk arlallilluunniit il. il., oqimaatsunik aqutaanngitsunik kivitsissutitut atugassat, ikkussorneqassapput imaluunniit sullivigisami qajannaarlugit ikkussorneqassappata suliffigissaminni paarlakaassinnaanngorlugit naleqquttunik iliuusissior-toqassaaq assigiinngitsunik kivitallit aamma assigiinngitsunik sulinermi atortulersuutillit imminnut aporaateqqunagit.

4.2. Kranit il. il. orraasinnaanissaat imaluunniit uppittoornissaat aamma inissiffimminniit nikittoornissaat sisoor-nissaalluunniit pinaveersaartinneqassaaq. Misissorneqartassaaq iliuuseriniakkat siunertarisat malillugit sunniuteqarsinnaanersut.

4.3. Kranimik il. il. ingerlatsisup toqqaannartumik ikiuutissalluunniit imminut pisariaqarneratut paasissutissisussat iluaqutigalugit takusinnaanngippagu kivitit ingerlaarfissaat, ingerlatsisusooq ikiorserneqassaaq inummit kalerrisaarisuusussamik, sulinerlu aaqquussimassaaq taamaalilluni apuinissat inunnut ulorianartorsior-titsinnaasut pinaveersarneqassammata.

4.4. Sulineq aaqquussuussaassaaq taamaalilluni inummit assassornikkut isumannaalluinnartumik kivitassanik aalangeerisartussalerlugulu ingerlassanik paaasussalerlugu, tamatumani inuup pineqartup taassuma toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit ingerlassineq alaatsinaattuassammagu.

4.5. Kivitsiniarnerit tamarmik eqqortumik pilersaarusiugaassapput, naleqquttumik alaatsinaanneqassallutik ingerlanneqassallutillu sulisuusut isumannaatsuunissaat illersorniarlugu.

Pingaartumik kivitassaq oqimaatsoq kranit il. il. marluk arlallilluunniit ataatsikkut kivissappassuk, sulinermi periaasissiortoqarlunilu atuisoqassaaq, taamaalilluni ingerlatsisuusut akornanni naleqquttumik ataqatigiissaarinissaq qularnaarneqaqqullugu.

4.6. Krani il. il. sarfaaruttuuvinnikkut imaluunniit sarfakilliornikkut kivitassanik taakkuninnga aalangeerisinnaangippat naleqquttunik iliuusissiortoqassaaq akornuserniarlugu tamatuma nassatarisaatut inunnik ulorianartorsiortoqalernissaa.

Nivinngakkatut kivatit alaatsinaattuarneqassapput, sumiiffik ulorianartoq assersugaangippat, kivitarlu isumannaalluinnartumik nivinngagaallunilu aalangeerneqarsimangippat.

4.7. Kraninik il. il. silami atuneq ingerlaannaq unitsinneqartassaaq silasiornikkut pissutsit ima ajortigissappata, ingerlatsinerup isumannaatsuunissaanut sunniuteqarsinnaallutik, taamaalillunilu inuit ulorianartorsiorinneqarsinnaallutik. Sulinermi atorlut uppinaveerlugit isumannaallisarnissaannut naleqquttunik iliuusissiortoqassaaq inunnik ajoqusertoqaqunagu.

4.8. Kraninik il. il. inissitsiterineq paaanerlu taamaallaat ingerlanneqassapput inissitsiterisartutut ilinniarsimasunit imaluunniit inummik immikkut ilinniarsimasumik siulersorneqarnikkut. Inissitsiterineq paaanerlu pissapput isumannaatsumik tunniussuisullu peqqussutaanut naapertuuttumik.

4.9. Sipilit, inunnik kivitsissutitut aqqissuussat, kranillu il. il. tamarmik, nutaajullutik atorneqalersinnagit statiskiusumik artukkerneqarsinnaanerit misiligarneqassaaq, tunniussuisumi tamanna pereersimangippat/ingerlanneqareersimangippat.

4.10. Artukkerneqarsinnaanerit nutaamik misiligarneqassaaq makku pereersut atuilersinnani

1. annertuumik allannortiterineq iluarsaassinerluunniit
2. usinnaassusiini atorlut taarsiinerit
3. tamakkiisumik misissuereernerit tamaasa aamma ukiut 10.-ssaata tamaasa
4. nutaamik ikkussuineq, taamaallat piginnittumi taannaasumi nutaamik ikkussuineq pinnagu.

4.10.1. Artukkiisinaanermik misiligaasooq misiligaaneq pillugu allagartaliussaaq. Allagartaq allattaavinni toqqortarineqassaaq, tak. pkt. 4.7.

4.11. Artukkiisinaanermik misiligaaneq imatut ingerlanneqassaaq

1. usinnaassusiisa qanoq oqimaatsigisunik artukkerneqarsinnaanerit, aamma
2. orrajaassuseq (uppittoorsinnaanginnera) misiligarneqassaaq inissisimaneri allanngorartillugit.

4.11.1. Usinnaassuseqarnera misiligarneqassaaq suliartigut artukkiinerpaasartut atorlugit tunniussuisup peqqussutaanut naapertuuttumik pissutsit immikkut ittut atuutissangipkata.

4.12. Kranit il. il. makku pillugit allattaaveqassaaq, sakkumi qanittuaniluunniit toqqortarineqartussamik.

1. kranit il. il. aalangiikkatut inissitat annerpaamik 300 kg sinnerlugit usisinnaasut taamaallaat elektrotaalit annerpaamik 1000 kg-nik inorlugillu usisinnaasut pinnagit,
2. kranit il. il. piffinni nikerartuni atorineqartussat, s.ass. sanaartornerni, tamarmik

4.13. Allattaaviit imarissavaat:

1. typiiniq (suuneriniq) akuersissutiginninnermut uppernarsaat
2. artukkerneqarsinnaaneriniq misiligaanernut uppernarsaat
3. usisinnaassuuseqarnerinut allagartat akuersissutit
4. kukkunerit, amigaatit misissuisarnerillugu pillugit paasisutissat
5. isumannaatsuunissakkut- peqqinnissakkullu pingaarutaanik iluarsaassinerit pillugit paasisutissat
6. usisinnaassusiinut atortunik taarsiinerit pillugit paasisutissat
7. unioqutitsinerit, ilanngullugit kranit il. il. pillugit peqqussutaasut pillugit Sullivinnik Nakkutilliisuutit aalajangiineriniq paasisutissat.

4.14. Kraniniq il. il. piginnittut atuisullu qularnaassavaat atorineqartut isumannaatsuunissakkut-peqqinnissakkullu isumannaatsuunerat tunniussuisuusup peqqussutaanut naapertuuttumik aamma avatangiisigisani pissutsit tungaasigut.

4.14.1. Kranit il. il. inunnik assartuutit atorineqassanngillat, tamatumunnga aaqqissuussanngippata.

4.15. Sulisitsisup akisussaaffigissavaa kranit il.il. taamaallaat atorineqarnissaat inunnit tamatumunnga immikkut toqqartukkanit aamma pisariaqarneratut ilitserneqarlutillu sungiusarneqarsimasunit.

4.16. Inuit kranimi il. il. suliaqartussat kisimik tassani angalaarsinnaapput imaluunniit uninngaarsinnaallutik, tamannalu aatsaat pisassaaq taakkununnga aaqqissuussatut iserfissatigut aamma sulinermi tummarfissatigut, inuk allatut isumannaallisavigineqarsimannngippat.

4.16.1. Ingerlatitsisoq kalerrinneqareersinnagu inunnik kranimi il. il. qummukartoqassanngilaq.

4.17. Kranit il.il. nakkutilliisoqanngitsut motorii qaminnagit qimaannarneqassanngillat.

4.17.1. Kranit il.il. nakkutilliisoqanngitsut qimanneqassappata sulinermi sakkut atortulersuutillu isumannaatsumik inissimatitassapput. Motori susassaqqanngitsunit allartitassaajunnaarlugu isumannaallisagaassaaq.

4.18. Kivitassanik kivitsisoqassanngilaq kivitsinissap isumannaatsuunissaa nalornisoorutaappat, s.ass. kivitassaq oqimaappallaarpat imaluunniit tiguisaataanik qajannaarinissaq pisinnaanngippat.

4.18.1. Kivitassap oqimaassusia tiguisaatit ilanngullugit isumannaatsuunissakkut pingaaruteqassappat paasiniarneqartassapput.

4.18.2. Najummissutit pillugit piffimmi atuiffiusumi tabellet assigisaallunniit pigineqassapput suliatigut artukkiissutissat killissaannik nalunaarissusut.

4.19. Kranit il. il. paarillugaassapput taamaalilluni isumannaatsuunissakkut peqqinnissakkullu isumannaatsooqqullugit tamatumani misissorneqartassapput aserfallattaalineqarlutillu tunniussisup

peqqussutai malillugit. Minnerpaamik qaammatit 12.-ssaanni tunniussisumit allamilluunniit immikkut paasisimasalimmit tamakkiisumik misissorneqartassapput.

4.19.1. Kranit il. il. atoreernikut tamakkiisumik misissorneqartassapput piginnittuulersumit atorneqalersinnagit.

4.19.2. Kranit il. il.uninngatitaasimasut atorneqalersinnagit tamakkiisumik misissorneqartassapput.

4.20. Kranit il.il. silami atorneqartut ukiut 10.-ssaat tamaasa tamakkiisumik misissorneqartassapput immikkut tamakkuninnga paasisimasalimmit (ukiut 10-t qaangiunneranni misissuineq). Immikkut paasisimasalimmik nalunaarummi matumani pineqarput: Inuk immikkut paasisimasalik ukiut 10-t qaangiunnerannut atatillugu annertusisamik misissuisarnissamat pikkorissarsimasoq. Taamatut misissuineq ukiumi pineqartumi qaammatit 12-it qaangiunnerani misissuisussaannermut taarsiunneqartassaaq.

4.20.1. Taamaattorli kranit il. il. biilinit lastilinnut aamma nioqutissanik assartuutitut nalunaarsukkanut aalangiikkatut ikkussuussat ukiut 10-t qaangiunneranni misissuisarnermi pineqanngillat.

4.20.2. Ukiut 10-t qaangiunneranni misissuisarnermi ilaatinneqassapput najummissutit, svejserinikkut ataqatigiissaakkat, katitikkat, isumannaallisaatitut atortut aamma attaveqatigiissutit assigisaallu.

4.20.3. Sullivik misissuinernik ingerlatsisoq misissuineq pillugu nalunarusiussaaq aamma naliliiffiginnittassaaq kranip il.il. atorneqartuarnissaanut immikkut ittunik patsisissaatitanik aalajangersaasinnaaneq pillugu.

5. Pilattuutit motorillit

5.1. Pilattuummik motorilimmik killuinissaq, orpilinni sulinissaq assigisaallu sulisitsisumit aatsaat pitinneqartassaaq niaqqumut illersuutit, siutitut illersuutit, nissunut illersuutit isikkanullu assiaqutit atorneqassappata. Illersuutissiatut tunniunneqartut sulineq tamaat atorneqassapput. Isinut illersuutissat tunniunneqartassapput pisariaqartitsinerlu naapertorlugu atorneqartassapput.

5.2. Pilattuutininik motorilinnik allatut sulinerni illersuutissat siuliini taaneqartut atorneqartassapput suliat allatut iliornikkut ingerlanneqarsinnaanngippata isumannaatsuunissakkut- peqqinnissakkullu isumannaalluinnartumik. Siutequtinilli atuinnissaq tamatigut piumasarineqartassaaq nipiliornerup 85 dB(A) sinnersimappatigik.

6. Teknikikkut atortorissaarutit nuttarneqarsinnaasut, ilanngullugit nammineq ingerlasinnaasut atortorissaarutit

6.1. Teknikikkut atortorissaarutit nammineq ingerlasinnaasut taamaallaat inunnit taamaattunik isumannaatsumik ingerlassinissami naleqquttumik sungiusarneqarsimasunit ingerlanneqassapput.

6.2. Teknikikkut atortorissaarutit nuttarneqarsinnaasooq piffimmi suliffiusumi ingerlaassappat, ingerlaarfissaai pillugit naleqquttunik malittarisassiortoqassaaq taakkulu malinneqassapput.

6.3. Suliassat aaqquissuunnerinut atatillugu iliuusissiortoqassaaq, taamaalilluni pisuinnaat teknikikkut atortorissaarutit ingerlavissaatigooqqunagit. Suliap naleqquttumik ingerlannissaa pillugu pisariaqassappat pisuinnartunik najuuttoqarnissaa taakku ajoqusernaveersaarniarlugit naleqquttunik iliuusissiortoqassaaq.

6.4. Teknikikkut atortorissaarummik motorilimmik nuttarneqarsinnaasumik inunnit assartuineq aatsaat pisinnaavoq inuit isumannaatsunut assartornissaannullu naatsorsuussanut inissinneqassappata. Ingerlaarnermi suliat ingerlanneqassappata sukkassuseq naleqqussarneqassaaq.

6.5. Ingerlatsisoq kalerrinneqareersinnagu inunnik atortorissaarummut motorilimmut ikisoqassanngilaq.

6.6. Teknikikkut atortorissaarut nuttarneqarsinnaasoq ikummatilimmik motorilik taamaallaat atorneqarsinnaavoq suliaqarfinni naammattumik silaannarinnissaat qularnaakkani inuit isumannaatsuunissaat peqqinnissaallu ajoquserneqaaqqunagit.

6.7. Teknikikkut atortorissaarutit motorillit nammineq ingerlasinnaasut nakkutilliisoqartitaanngitsut motorii ingerlatillugit qimanneqassanngillat. Atortorissaarut nakkutilliisoqartinnagu qimanneqassappat ikiuutit atortulersuutigiunnagai ilanngullugit isumannaatsumik inissisimatinneqassaaq. Motori susassaqqanngitsunit aallartinneqarsinnaajunnaarlugu isumannaallisagaassaaq.

6.8. Teknikikkut atortorissaarut nuttarneqarsinnaasoq motorimik ingerlatilik assartuinermut atugassiaq minnerpaammik qaammatit 12.-ssaata tamaasa fabrikantimit allamilluunniit tamatumunnga piginnaassusilimmit tamakkiisumik misissorneqartassaaq.

Tamatumani pineqanngillat

1) qamutit, qamummik namminermik misissuisarneq eqqarsaatigalugu, nalunaarsukkat misissuisarneq pillugu piumasaqaatini pineqartut. Tassa imaappoq teknikikkut atortorissaarutit motorimik qamummut ikkussamik ingerlatillit tamakkiisumik misissuisarneq pillugu piumasaqaammi pineqarput.

2) teknikikkut atortorissaarutit nuttarneqarsinnaasut inunnut aalaatsimikkut ajuutilinnut atugassiat, aamma

3) qimuttuitsut aqquataasigut ingerlasinnaasut atortulersuutit, qimuttuitsut pillugit inatsisini pineqartut, qimuttuitsut aqquataanni sulisut qamutaat pinnagit.

6.9. Teknikikkut atortorissaarutit assartuutit atugassat nuttarneqarsinnaasut motorillit atornikut tamakkiisumik misissugassanngortinneqartassappat piginnittuulersumit atorneqalersinnatik. Atortorissaarut nuttarneqarsinnaasoq, uningatitaareersimasoq tamakkiisumik misissorneqassaaq atorneqalersinnagu.

6.10. Teknikikkut atortorissaarutit nuttarneqarsinnaasut atortulersuutaasalu imaluunniit ikkutaaataasa akornanni sarfamik pilersuutit aqquataat siunertarinngisamik attaveeruttoornerit pinngitsoortinneqarsinnaanngippata iliuusissat pillugit qanorluunniit ittunik aalajangiisoqassaaq inunnut ajoqusiinissaat pinaveersaarniarlugu.

6.11. Traktorit assakaasullit minnerpaamik marlunnik akselilinnik aamma kinertisimasut minnerpaamik 500 kg-t aatsaat atorneqarsinnaapput Sullivinnik Nakkutilliisuutit teknikikkut atortorissaarutit aqqissuussineq pillugu nalunaarutaanni piumasaqaatinut naapertuuppata.

6.12. Ingerlatsisuusup illersuutaanik allannguuteqartitsinissami Sullivinnik Nakkutilliisuutitat pisortaat akuersisittariaqarpoq. Ingerlatitsisup illersuutai isumannaatsumik aserfallatsaaliugaassapput. Ingerlatitsisup illersuutai annertuumik ajoquserneqarneqarpata nutaanik taarserneqassapput.

7. Teknikikkut atortorissaarutit qutsissumi sivisunngitsumik sulinissamut atugassiissutaasussat

Nalinginnaasumik aalajangersakkat

7.1. Qutsissumi sivisunngitsumik sulinerni tamatigut teknikikkut atortorissaarut piukkunnarnerpaaq aamma timikkut aalaatsinut naleqqussagaq atorneqartassaaq.

7.2. Teknikikkut atortorissaarut taama ittoq suliat suunerinut naleqqussagaassaaq, taamaalilluni ilisimariinngisatut sunniutaasinnaasunut akiuussinnaassalluni taamaalillunilu sulisuusut isumannaatsumik sulisinnaallutillu angalaarsinnaassallutik.

7.3. Teknikikkut atortorissaarutit sivisunngitsumik qutsissumi sulinermi, uninngaarnermi angalaarnermiluunniit atugassat, siunertamut naleqquttuussapput tamatumunngalu naleqqussagaallutik atuineq isumannaatsuunissakkut- peqqinnissakkullu isumannaalluinaqqullugu.

7.4. Teknikikkut atortorissaarut tamatigut inissisimasassaaq manissumi aalajaatsumillu allequtserlugu.

7.5. Ataatsimoortunut amerlasuunut illersuiniutit iliuusissat ataasiakkaanut illersuutissaniit pingaarnerutinneqartassapput.

7.6. Teknikikkut atortorissaarutit toqqarneqartussap qanoq ittuunera tunngavigalugu aalajangerneqassaaq iliuusissatut malittarisassat suut ajoqusiinnaasunut sulisuusut taama ittumik atuinermi nalaassinnaasaannut annikillisaataasinnaanersut. Pisariaqassappat sulisitsisup suliat ingerlatitiinnarsinnaavai isumannaallisatit ikkussuisoqarsimappat. Isumannaallisatit tamakku aqqissuussaassapput taamaalilluni qutsissumiit nakkarnissaq akornusersinnaallugu unitsinnaalluguluunniit aamma sapinngisamik sulisut ajoqusernissaat pinaveersaarnerlugu.

7.7. Isumannaallisatit taamaallaat ammasoqassapput majuartarfinnut isaariaqarfinnik.

7.8. Suliassanik immikkut ittunik ingerlatsinermut atatillugu pisariaqarpat amerlasuunut isumannaallisatit peernissaat, tamatumunnga taarsiutissanik allatigut isumannaallisasiortoqassaaq. Suliassat immikkut ittut inerlugit naammassineqareerpata imaluunniit sullivigisaq qimakkallarneqassappat, ataatsimoortunut isumannaallisatit ikkussoqqinneqassapput.

7.9. Qutsissumi tummarfissatut nivinngarallakkanut isaarissat typinik naleqquttunik toqqaaneq pissaaq taakkua qanoq sivistigisumik qanorlu akulikitsigisunik atorneqarnissaat aamma qanoq qutsitsigisumut anggussinnaanissaat eqqaamallugu. Isaariaqarfissatut typi toqqagaq atorsinnaassaaq ulorianartorsiulerfinni qimarngussuivittut. Sulitilluni tumaarfissanut taakkunanngaanniillu aqqutissani aqqusaartugassat, assiaquttat ikaartarfeeqqalluunniit aamma nakkarnissammut ulorianartorsiorfiussanngillat.

7.10. Qutsissumi sivikitsumik sulineq taamaallaat ingerlanneqassaaq silap pissusii sulisut isumannaatsuunissaannut peqqinnissaannullu aarlerinartortitsissanngippata.

Ikaajusat (stilladsit)

7.11. Stilladsit suussusii najoqqutaralugit ilitersuusialugit malillugu ikkussuisussaanermut najoqqutassat malinnagit stilladsit ikkussorneqarsimappata, stilladsit atukkat sananeqaataannut naatsorsuinerit ikkussuinissaq pillugu immikkuualuttunik imalik pigineqassaaq. Sananeqaatsit pillugit naatsorsukkat imaqqassapput qajannaassuseq- aamma aalaakkaassuseq pillugit naatsorsuinerit.

7.12. Ikkussuinissamut ilitersuut, atugassatut toqqakkap ikkussornissaanik imalik inummit immikkuut paasisimasalimmit suliaassaaq. Ikkussuinissamut ilitersuut imarissavai ikkussuineri, allangortiterineri, pianaanermi atuinermilu ilitersuutit. Ikkussuinissamut ilitersuut tassaasinnaavoq tunniussuisuusup ilitersuusialugit. Pisuni taama ittuni ilaartorneqarsimassaaq stilladsimut aalangersimasumut tunngatitatut annikitsualuit immikkuut pillugit paasisutissanik, ikkussuinissaq, pianaanissaq atuinissarlunniit periaatsimit tunniussuisup ilitersuusialugit allassimasunit allaanerussappat.

7.13. Stilladsit ikkussugaassapput isumannaatsumik suliat suunerat, ikorfersuutit, aalangeeriffissat, qanoq oqimaatsigisunit tummarfigineqarnissaattut naatsorsuutigisat, ilanngullugit silap pissusii, pissutsillu allat stilladsit aalakaatsuunissaannut usitussusiinullu pingaaruteqarsinnaasut tunngavigalugit.

7.14. Stilladsit toqqavii aalaakkaasuussapput. Stilladsinut najummissutit tunngatinneqassapput manissumi. Ikorfersuutissat 0,2 meterinit portunerussanngillat. Naligiinngissutit naligiissaarneqassapput ikorfersuutit inissitsiterneqarsinnaasunik allanillunniit isumannaatsumik sananeqaatilinnik.

7.15. Stilladsini immikkuut ittunik atortulersuisoqassappat iliuusissat pillugit malittarisassortoqassaaq stilladsit qajannaassusiinut aalaakkaassusiinullu isumannaallisaatinik.

7.16. Stilladsinik ikkussuinissami taamaallaat atorneqassapput stilladsinut pineqartunut atasut, imaluunniit taakkununga ilassutigissallugit naleqquttut. Stilladsit atortuisa ataasiakkaat katiteneri aalangeerutaallu isumannaatsumik suliaassapput. Stilladsit qipputaat naleqquttuussapput aatsaallu atorneqartariaqarlutik stilladsit atortui imaluunniit ilassutigissallugit naleqqussorisat atorsinnaanngippata. Qularnaarneqassaaq atortulersuutit atukkat isumannaatsuunerat.

7.17. Stilladsit naqqi, tummarfissat, sulineri atorneqartussat naleqquttumik annertuunngorlugit suliaassapput, iluseqarlutik inissitaallutillu, taamaalilluni atuneq isumannaalluinnassammat. Tummarfimmit inulimmiit toqqammavimmut 30 mm-it sinnersimassanngilaat. Stilladsæk-inut ataasiakkaanut isaariaqassaaq isumannaatsumik suliaasunit naleqquttumillu inissitanik ilusilikkanillu.

7.18. Stilladsit ingerlaartinneqarsinnaasut naleqquttunik aalangeequteqassapput qutsissumi sulianik ingerlatsisoqarnerani siunertaanngitsumik aalanaveersaatinik.

7.19. Stilladsit atuinissaq eqqarsaatigalugu naleqquttumik atitussuseqarlutillu ilusiligaassapput. Sakkut atortussallu inissinneqarsinnaassapput taamaalilluni sulinermit attuumassutillit tamarmik isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaaqqullugit aamma sulinermit timip inissisimaneri aalaatsillu ajoqusernagit.

7.20. Stilladsit naqqi (tummarfii), isaariaqarfiit, ikaartarfiusaat assigisaallu ungalulersugaassapput, tak. pkt. 6.21, imaluunniit nakkarfiusinnaasumi allatut isumannaatsunik tamakkerlugit assiaqutsersugaassapput.

7.21. Pkt. 6.20 malillugu ungalulersuutit qajannaatsuussapput isumannaatsumillu ikkussugaassallutik. Ungalulersuutit tassaasinnaapput 1 meterit qutsitsigisumi tigummiffissat, seeqqut nalaanni 0,5 meterinik portussusillit aamma isikkat nalaanni listi portussutsimigut minnerpaamik 15 cm-iusoq. Ungalulersuutit aamma assiaqutsersuutaasinnaapput allat, taamatulli isumannaatsigissappata. Nakkarfiusinnaasumi pukinnerusumi seeqqut isikkallu nalaanni listit pinngitsoorneqarsinnaapput, pinngitsuineq immikkut ulorianaateqalersitsissanngippat.

7.22. Pkt. 6.20 malillugu ungalulersuuteqarnissaq pingitsoorneqarsinnaavoq, stilladsit naqisa assigisaasalu qarmat allalluunniit illup ilaa aalaakkaasoq ungalulersuutissatut portussusilik atuarpasuk, imaluunniit nakkarsinnaanermut allatut taamatulli isumannaatsigisunik isumannaallisaateqassappat. Stilladsit naqqisa qarmallu, illup ilaata imaluunniit nakkarsinnaanermut isumannaallisaataasut akornanni atitussutsip 0,3 meterit sinnersimassanngilai.

7.23. Stilladsinik assigisaannillu annertunerusunik ikkussuineq, ikkussornerinik allannguineq isaterinerlu inummut sulisitsisusup immikkut tamatumunnga toqqagaanit pisariaqarneratullu taamatut suliani ilitsersorneqarsimasunit siulersorneqartassapput. Inuk taanna, sulianik siulersuisoq sulisullu suliassat pillugit ilitsersuusiamik atugassaqartitaassapput, tak. pkt. 7.11-7.12.

7.24. Makkuninnga ikkussuineq, ikkussuinernik allannguineq isaterinerllu

1. stilladsit 3 meterinit portunerusut, aamma
2. pujoorfiit- pujooriviillu stilladsii aamma stilladsit nivinngakkat, avatangiisini toqqavigisamiit 3 meterit sinnerlugit portunerusumiittut

taamaallaat inunnit sulisitsisup tamatumunnga immikkut toqqagaanit aamma pisariaqarneratut ilitsersorneqareersimasunit ingerlanneqartassapput.

7.25. Stilladsit, 3 meterit inorlugit portussusillit, aamma pujoorfiit- pujooriviillu stilladsii stilladsillu nivinngakkat toqqavimminniit 3 meterit inorlugit portussusillit taamaallaat ikkussorneqarsinnaapput, allangortinneqarsinnaallutik isarterneqarsinnaallutillu inunnit sulisitsisup tamatumunnga immikkut toqqarsimasaanit aamma tamatumunnga pisariaqarneratut ilinniartinneqarlutillu ilitsersorneqarsimasunit, pingaartumik makku eqqarsaatigalugit

1. stilladsit pineqartut pillugit ikkussuinissamut-, piiaanissamut- allannguuteqartitsinissamut ilitsersuusiamik paasinninnissaq,
2. stilladsinik pineqartunik ikkussuinermi, piiaanermi allannguuteqartitsinernilu isumannaatsuunissaq,
3. inunnik allanilluunnit sakkunik nakkartoqatsaaliorniarlugu iliuusissat,

4. silap pissusiini allanngortoqartillugu, stilladsit pineqartut isumannaatsuunerannut aarlerinartorsiortitsisinnaasunik isumannaalisaatit iliuusissat,
5. artukkiissutaasinnaasut killissaattut akuerisat, aamma
6. siuliini taaneqartutut ikkussuinermut, piiaanermut allannguuteqartitsinernullu atasumik ulorianaateqarsinnaasut allat.

7.26. Qularnaarneqartassaaq stilladsinik misissuinerit inunnit ikkussuineranut aamma allannguuteqartitsinernut ilisimaarinnittunit misilittagaqareersunillu taamaallaat ingerlanneqartarnissaat. Misissuisoqareeraangat allagarsiussaq uppersaatit allaffiqartassaaq, tak. pkt. 6.28.

7.27. Stilladsi 2 meterit sinnerlugit qutsissulimmut aalangeerlugu ikkussugaq atorneqalersinnagu ikkussuisumit allagartalerneqassaaq, stilladsip sumut naatsorsuussaananeramik aamma ullormik ikkussorneqarfianik paasissutissiisunik. Taamatuttaaq iliortoqartassaaq stilladsit ikkussornerat allannguuteqartinneqarpat. Allagartami aamma allassimassaaq kingullermik pkt. 6.27 naapertorlugu misissuinerup ullua, tak. § 14.

7.28. Stilladit ilaat atorneqarnissamut piareersimangippata, s.ass. ikkussuinermut, allannguuteqartitsinermut imaluunniit piiaanermut atasumik, mianersoqqussutitut kalerrisaarutunik ikkussisoqassaaq isumannaallissaanerme allagartaliisarneq allatullu kalerrisaarisarneq pillugit nalunaarummut naapertuuttumik. Stilladsip ilai taama ittut assersorneqassapput ulorianartortai tikiinneqarsinnaaqunagit.

7.29. Stilladsinik atuinerni qularnaarneqartassaaq, stilladsit suleriaatsinut atorfissarinngisaannut atorneqannginnissaat. Aamma qularnaarneqartassaaq, atortussat inissinneqartassammata ulorianartorsiornanngitsumik aamma stilladisini eqqaanilu torersuutitsinissaq.

7.30. Stilladsi qummut, ammut allatullu angalaarnissaq aatsaat pisassaaq stilladsi tamatumunnga aaqqissussatigut, imaluunniit allatigut taamatulli isumannaatsigisumik aqutissiani angalaarfissianilu.

7.31. Qummukarfissat ammarni matusartoqassapput imaluunniit assiaqutsersugaassapput siunertarinngisamik ammartoornaveersaataasunik. Stilladsit naqqini, suliffiusussani, qummukartarfiit matoqqatitaassapput assiaqutsigaallutilluunniit.

7.32. Stilladsit, 5 meterinit portunerusut 10 meteriniillu tannerusut, aamma inunnit marluinnaanngitsunit ataatsikkut atorneqartussat, immikkut qummukarfissalersugaassapput, tamanna teknikikkut ajornassanngippat imaluunniit pisariuallaassanngippat.

7.33. Stilladsit naqqini majuartarfeeqqaniit, tullaqqavinniit allanilluunniit qajannaagaanngitsuniit sulisoqassanngilaq. Pisariaqassappat sulinerme stilladsit naqqini immikkut tulleqqaveqarnissaq, taama ittoq atortussiamik isumannaatsumik aalangiigassamik atugassaqaarnikkut pissaaq. Immikkut portoqutissamut qaqinissaq isumannaatsuussaaq, immikkullu portoqutissamiit nakkarsinnaanissamut isumannaalisaatit iliuusissiorqarsimassaaq pkt. 6.20-6.22-mut aamma pkt. 6.32-mut naapertuuttunik.

7.34. Stilladsini inissakitsumi ikkussorneqarfigisaata eqqaani biilnik aporneqarnissamut aarlerinartulinni iliuusissiortoqartassaaq, sulisuusunut isumannaallisataaalluuartussanik, s.ass. naleqquttunik assiaqutsersuinernik imaluunniit nalunaaqutsersuinernik.

7.35. Sunik arlaannik atortussanilluunniit stilladsiniit nakkartoqarsinnaanera aarlerinaateqartillugu naleqquttunik iliuusissiortoqartassaaq avatangiisigisanut isumannaallisatissanik, s.ass. assiaqutsersuinernik assersuinernilluunniit.

Majuartarfeeqqat

7.36. Suliassanik qutsissumi ingerlassassanik sulinermi majuartarfeeqqanik tummarfittut atuineq killilimmik pisassaaq, tamatumani pkt. 6.1-6.5 tunngavigalugit naleqquttuutinnagu allanik, sulinermi atortulersuutinik isumannaannerusunik atuinissaq, pissutigalugu ajuttoorfiusinnaasut annikinnerat, aamma imaluunniit pissutigalugu atuinerup sivikitsuinnaanissaa, imaluunniit pissutigalugu sulliviusumi sulisitsisumit allangortinneqarsinnaanngitsumi allanik atuinissaq pisinnaanngimmat.

7.37. Majuartarfeeqqat inissinneqartassapput atornerini aalaakkaasussanngorlugit. Majuartarfeeqqat aalangiigaanngitsut aalaakkaasumi, qajannaatsumi aamma naleqquttumik annertussusilimmik aalangiikamik tuffilerlugit tummarfii narlorissillugit inissiffeqassapput. Majuartarfeeqqat nivinngakkat isumannaatsumik aalangeersorneqassapput aamma allunaasanik majuarfissiat eqqaassanngikkaanni, illikartoortussaajunnaarlugit sanimullu sangusaqattaartussaajunnaarlugit.

7.38. Majuartarfeeqqat aalangeerneqanngitsut atornerini sisusoornaveerneqassapput, soorlu qummut amnulluunniit vangiisa qajannaarsorerisigut imaluunniit sisujaatsunik allatulluunniit assingusunik atortulernerisigut.

7.39. Majuartarfeeqqatigut aalangeerneqanngitsutigut taamaallaat nassatarineqartassapput oqitsut aamma sakkut pisariitsumik atorneqarsinnaasut.

7.40. Tikitassanut majuartarfeeqqat naammattumik portunerussapput tikitassat portussusiiniit, taamaalilluni majuartarfeeqqat qummut isui najummatserfittut atorsinnaassamat qummut anngunermi ammukarnissamilu, allanik isumannaatsunik najummatserfissaqanngippat.

7.41. Majuartarfeeqqat immikkoortukkuutaatut suliaasut aamma tallisaatillit atorneqartassapput atornerini immikkuualuttut aalariarsinnaajunnaarnerat qularnaaqqaarlugu.

7.42. Majuartarfeeqqat sanaaginnaat atulersinnagit isumannaallisagaassapput.

7.43. Majuartarfeeqqat atorneqartassapput sulisuusoq qanoq-ilisukkulluunniit najummaffissalerlugu tamatigullu isumannaatsumik najummatserfilerlugu. Pingaartumik sulisoq majuartarfeeqqaniinnermi tigumiaqaralaruniluunniit najummatserfissaqassaaq.

Rapelling (allunaasanik qajannaqqusersukkanik sulinermi atuineq)

7.44. Rapelling (sulinermi allunaasanik qajannaqqusersukkanik atortulersuuteqarneq) aatsaat atorneqartariaqarpoq sullivigisap naliliiffigineqarnera naapertorlugu, tak. Kalaallit Nunaanni sullivinnik isumannaallisaaanermi pissutsit pillugit inatsimmi § 11 a, aamma sullivissanik

naliliiffiginnittarneq pillugu nalunaarummi nr.1168, 8. oktober 2007-imeersumi, suliassat isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaapata, allanillu sulinermi atortunik isumannaannerusunik atuinissaq naleqqutissanngippat. Sullivissamik naliliiffiginninneq tunngavigalugu aamma pingaartumik sulinerup sivilisussusissaa timimilu aalaatsitigut killilersuutissat eqqarsaatigalugit issiavissaqassaaq naleqquttumik aqqissuussamik.

7.45. Rapellingimik (sulinermi allunaasanik qajannaarsukkanik atuineq) atuinissami patsisissaatitat makku naammassineqarsimassapput:

1. Allunaasat marluusut minnerpaamik atorineqassapput tamamik immikkut ammut/qummut isumikkut qajannaarfilersugaasut; ataaseq qummut ammullu ingerlaassutissatut sulinermilu najummatserfittut aappaalu isumannaallisaatit.
2. Sulisut ujatsiutinik atortulersugaassapput atuissallutillu isumannaallisaatit allunaasamut aalanngiikkanik.
3. Allunaasaq najummatserfissaq qummukkaattissamik ammullu sisutitsisussamik isumannaatsuik mekanikeqassaaq aamma imaaliinnaq unittaateqassaaq, taamaalilluni atuisup aalaatsini aqussinajunnaarpagit nakkarsinnaanera pinngitsoortussanngorlugu. Allunaasaq isumannaallisaat atortulersugaassaaq nakkarnaveeqqummik aalasinnaasumik, sulisup aalaasaanik malittarinnittussamik.
4. sakkut atortulersuutillu allat, sulisunit atorineqartussat ujatsiutaannut imaluunnit issiavigisaannut aalangeersugaassapput allatulluunniit naleqquttumik isumannaallisagaallutik.
5. Suliassat pilersarusiorneqassapput alaatsinaalluarneqarlutillu, taamaalilluni sulisuusut atorfissaqartitsilerfiini ingerlaannaq ikiorserneqarsinnaassallutik.
6. Sulisuusut pineqartut suliassamik pineqartumik ingerlatsinissamut immikkut naammattumik ilitsersorneqarsimassapput, pingaartumik sulinermut atasumik annaassiniarnerni periaatsinik.

7.46. Pissutsini immikkut ittuni allunaasamik ataasiinnarmik atuinissaq akuerineqarsinnaavoq sullivissamik naliliiffiginninneq tunngavigalugu sulil allunaasamik allamik atuinissap sulineq ulorianarnerulersissinnaappagu, aamma isumannaallisaatitigut naleqquttunik iliuusissiorneqarsimappat.